

connotations, negatively colored emotional epithets); division into “We-group” and “They-group” (using of constructions of opposition and comparison, vivid adjectives with positive and negative meaning, where “we” are always positive and “they” are, on the contrary, negative). Among the distinguishing features, based on the analyzed material, it can be noted that in English online discourse there are more expressions of “hate speech” based on racial intolerance. The prospects of further research can be seen in the generalization of the peculiarities of linguistic research, taking into account the specificity of “hate speech” of both Ukrainian and English online discourse.

Keywords: *hate speech, online discourse, the linguistic means, intolerance, discrimination, inciting enmity.*

УДК 378 : 16

DOI: 10.31733/2078-3566-2023-4-245-251

Олена

ГАЛУШКО ©

викладач
(Придніпровська
державна академія
будівництва
та архітектури,
м. Дніпро, Україна)

Камерон

БАТМАНГЛІЧ ©

доктор філософії
(економіка)
(Варненський
університет
менеджменту,
м. Варна, Болгарія)

МОДЕЛЬ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Змішане навчання, поєднання традиційного очного навчання та онлайн-навчання, стає все більш популярним у сучасних освітніх умовах. Такий підхід забезпечує більш гнучкий та персоналізований досвід навчання, обслуговуючи різні стилі та темпи навчання. У нинішніх умовах, під впливом пандемії COVID-19 та війни, змішане навчання набуло ще більшої значущості, оскільки воно забезпечує спосіб продовження освіти, забезпечуючи при цьому безпеку та гнучкість.

Е статті розглядаються моделі змішаного навчання, які довели свою ефективність у забезпеченні безперервності освіти, адаптуючись до різноманітних викликів, таких як соціальне дистанціювання, дистанційне навчання та індивідуальні потреби студентів. Змішане навчання також сприяє розвитку цифрової грамотності та навичок саморегулювання навчання, які є важливими в сучасному технологічному світі.

Ключові слова: *змішане навчання, технологічний прогрес, очне навчання, онлайн навчання, освітня траєкторія, трансформація вищої освіти.*

Постановка проблеми. Стрімкий технологічний прогрес останніх десятиріч створив нові можливості, але й нові виклики для системи освіти. Перехід до Індустрії 5.0 змінює вимоги не тільки до випускників вищих учбових закладів, а й до компетенцій викладачів і організації освітнього процесу. Розповсюдження мультимедійних технологій та швидкісного Інтернету відкрили нові шляхи для навчання, що дозволяє студентам отримувати більш персоналізований, інтерактивний та захоплюючий освітній досвід. А розвиток Індустрії 5.0, що характеризується інтеграцією кіберфізичних систем, штучного інтелекту та Інтернету речей, вимагає висококваліфікованих фахівців не тільки з високою технологічною грамотністю та здатністю вирішувати проблеми, але й з високою мотивацією до особистісного розвитку та подальшого навчання. Як наслідок, вищі навчальні заклади змушені адаптувати свої навчальні програми відповідно до цих нових вимог, наголошуючи на цифровій грамотності, критичному мисленні та здатності до

© О. Галушко, 2023

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-4578-5820>

olena_galushko@ukr.net

© К. Батмангліч, 2023

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-2050-4946>

cameron.batmanglich@gmail.com

адаптації і розвитку.

Крім того, компетенції, необхідні для викладачів, також розвиваються, оскільки вони повинні бути вправними у використанні цифрових інструментів, сприянні онлайн-навчанню та створенню спільного та інноваційного навчального середовища. Викладачі повинні бути готові ефективно інтегрувати технології та комбінувати традиційні та інноваційні методи навчання.

В рамках Індустрії 5.0 також змінюються принципи організації освітнього процесу, зростає акцент на проектному навчанні, міждисциплінарних підходах і застосуванні знань у реальному світі. Це вимагає переоцінки традиційних моделей навчання та впровадження більш динамічних і гнучких моделей. А останні роки, на які прийшлося розповсюдження штучного інтелекту, стали насправді революційними.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Дослідження щодо поєднання різних форм і методів навчання почали розвиватися ще з 60-х років ХХ сторіччя паралельно з розвитком комп'ютерної та мультимедійної техніки.

Термін "blended learning" (змішане навчання) був введений вченими Гарвардської бізнес-школи, зокрема, Клейтоном Крістенсенем, ще 1990-х роках. Саме К. Крістенсен зауважив, що використання комп'ютерної техніки може вирішити як завдання стандартизації навчального процесу, так і задовольнити потребу в індивідуальному підході [1].

Фундаментальні основи концепції змішаного навчання викладені в роботах таких зарубіжних вчених, як: К. Крістенсен, С. Бонк та С. Грем, К. Максвелл, А. Россетт, М. Канер, Р. Буленс та багатьох інших [1, 5-7]. Питанням змішаного навчання присвячені роботи таких українських вчених, як: О. Барна, К. Бугайчук, О. Нестуля, Н. Кононец, В. Кухаренко, С. Березенська, Г. Ткачук та ін. [1-4].

В роботах українських та зарубіжних вчених спостерігається певна термінологічна невизначеність поняття «змішане навчання» та близьких до нього за змістом понять. Також подальшого дослідження вимагають методичні підходи та технології змішаного навчання.

Метою статті є дослідження моделей змішаного навчання та особливостей їх застосування в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу. Змішане навчання – це освітній підхід, який поєднує традиційне очне навчання з онлайн-навчанням. Цей метод дозволяє студентам обирати власну освітню траєкторію та певною мірою контролювати час, місце, темп свого навчання. Змішане навчання передбачає поєднання особистого (очного) аудиторного навчання з використанням цифрових інструментів навчання, таких як відео, інтерактивні дії та онлайн-оцінювання. Очне навчання дозволяє встановити емоційний контакт з викладачем та підвищити зацікавленість студентів у предметі, а також знизити їх тривожність щодо поточних та підсумкових контролів. А онлайн-навчання дозволяє використовувати сучасні мультимедійні засоби для кращої візуалізації навчального матеріалу. Отже модель змішаного навчання дозволяє створити більш персоналізоване та гнучке навчальне середовище для студентів, а також використовувати переваги як традиційного, так і онлайн-навчання.

Як в іноземній, так і у вітчизняній літературі зустрічаються терміни «blended» – змішане, «hybrid» – гібридне, «combined» – комбіноване та «flexible» – гнучке [1-7]. Ці терміни часто використовуються як тотожні, але мають свої відмінності. Під гнучким навчанням розуміють фокус на адаптивності та індивідуалізації навчального процесу студента. Гнучке навчання може бути спрямоване на створення індивідуальних шляхів навчання для кожного студента з використанням онлайн-ресурсів та цифрового контенту. Комбіноване навчання фокусується на поєднанні різних методів та підходів у навчанні, воно фокусується на поєднанні різних методологій та педагогічних практик у навчальному процесі, включаючи різні навчальні ресурси та активності. А гібридне навчання фокусується на комбінації традиційного очного навчання з онлайн-елементами [1-7]. В англійських джерелах змістовне трактування поняття «змішане навчання» є більш близьким до гібридного навчання. На нашу думку, змішане навчання є більш широким поняттям, яке охоплює не тільки розподіл на очне та онлайн навчання, а й комбінування широкого спектру традиційних та інноваційних підходів і методів навчання.

Існують наступні моделі змішаного навчання [8]:

1) Гнучка модель змішаного навчання (Flex Model). Вона поєднує традиційне очне

навчання з онлайн-навчанням. Наприклад, лекції можуть проводитися онлайн з використанням сучасних засобів візуалізації контенту, а практичні заняття очно, що дозволяє викладачу приділити студентам більше уваги та покращує засвоєння навчального матеріалу і формування компетенцій. Також ця модель залишає студентам більше часу для самостійного опрацювання додаткового матеріалу. Студенти можуть контролювати час, місце та темп свого навчання, часто використовуючи онлайн-ресурси та цифровий вміст, щоб керувати навчанням. За потреби викладачі надають підтримку та консультації.

2) Модель ротації (Rotational Model). У моделі ротації студенти переміщуються між різними навчальними середовищами. Для цього необхідно організувати навчання в малих групах, забезпечити студентів відповідним навчальним устаткуванням та обладнанням, а також досвідченими викладачами, які керуватимуть процесом. Модель ротації дозволяє студентам отримати різноманітний освітній досвід протягом курсу.

3) Модель «À La Carte» можна назвати навчанням за замовленням, оскільки студенти проходять один або кілька онлайн-курсів на додаток до традиційних очних занять, що дозволяє персоналізувати навчальні шляхи та розширити пропозиції курсів. Така модель дозволяє студентам обирати як певні теми, так і очну або онлайн форми навчання. Заходи зазвичай поділяються на окремі курси, які завершуються у власному темпі. Ця модель пропонує студентам вибір цифрових інструментів і завдань для формування власної освітньої траєкторії. Отже ця модель є максимально персоналізованою.

Цю модель можна далі розбити на перевернутий клас (Flipped Classroom), ротаційна станція (Rotation Station), ротаційна лабораторія (Rotation Lab) та індивідуальна ротація (Individual Rotation) [9].

У моделі перевернутого класу (Flipped Classroom) студенти залучаються до навчального контенту, такого як лекції чи читання, поза заняттями, часто через онлайн-відео або інші цифрові ресурси. Це дозволяє проводити більше інтерактивних і практичних занять під час занять, таких як обговорення, робота в групах і проблемно-орієнтовані кейси [8, 9].

Ротаційна станція (Rotation Station) передбачає чергування студентів між різними навчальними станціями в аудиторії, кожна з яких пропонує різну навчальну діяльність або спосіб навчання. Наприклад, студенти чергуються між різними станціями, що може включати в себе навчання під керівництвом викладача, самостійну онлайн-діяльність, спільну групову роботу та практичні проекти.

Подібно до моделі ротаційної станції, метод ротаційної лабораторії (Rotation Lab) включає чергування студентів на різних навчальних станціях, але з особливим акцентом на включенні спеціальної «лабораторії» станції, де студенти беруть участь у практичних експериментах, моделюванні, тощо. Наприклад, студенти можуть проводити частину свого часу в комп'ютерній лабораторії або спеціальному технологічному просторі для онлайн-навчання, а решту часу у традиційних класах.

Індивідуальна ротація (Individual Rotation) дозволяє персоналізувати шляхи навчання та побудувати власні освітні траєкторії. Студенти можуть обирати серію онлайн- і офлайн-занять у власному темпі, виходячи з їхніх індивідуальних потреб і стилів навчання. Цей метод часто передбачає використання програмного забезпечення для адаптивного навчання та персоналізованих планів навчання, адаптованих до сильних сторін кожного учня та областей, які потрібно вдосконалити.

4) Розширена віртуальна модель (Enriched Virtual Model) використовує технології віртуального класу. Більшість занять відбувається онлайн, з періодичними особистими зустрічами або семінарами для практичних занять, оцінювання та додаткової підтримки. Відеоконференції або чати використовуються для доповнення існуючих навчальних матеріалів, таких як підручники чи веб-ресурси. Ця модель розроблена, щоб перенести реальний досвід навчання у віртуальну класну кімнату шляхом включення віртуальних симуляцій, віртуальних екскурсій, вебінарів і відеоконференцій разом із традиційними методами навчання.

Всі наведені моделі можна адаптувати та поєднувати відповідно до конкретних потреб і цілей різних навчальних закладів, забезпечуючи гнучкість, персоналізацію та посилене залучення студентів, одночасно використовуючи переваги як он-лайн, так і особистого навчання.

Змішане навчання вимагає безперервних змін у когнітивній діяльності,

пред'являючи значні вимоги до когнітивної системи завдяки інтеграції традиційних та онлайн-метод навчання. Когнітивні компоненти, включаючи увагу, сприйняття, пам'ять, мислення, мову, уяву, креативність та емоційний інтелект, утворюють фундаментальні будівельні блоки когнітивної діяльності студента та мають ключове значення для підвищення загальної ефективності навчального процесу. Динамічна інтеграція когнітивних компонентів у моделі змішаного навчання сприяє активному залученню студентів і розвитку навичок критичного мислення. Синергія між цими когнітивними компонентами в змішаному навчанні дає можливість учням адаптуватися до різних методів навчання та розробляти різноманітні стратегії навчання. Використовуючи потенціал когнітивних компонентів, викладачі можуть оптимізувати надання змішаного навчального досвіду для максимізації результатів навчання студентів [10-16].

Увага є ключовим когнітивним компонентом у змішаному навчанні, оскільки вона дозволяє студентам зосередитися на навчальних матеріалах і онлайн-ресурсах і працювати з ними. Сприйняття відіграє життєво важливу роль у змішаному навчанні, сприяючи інтерпретації та розумінню різноманітних форм контенту, представленого як традиційними, так і цифровими засобами. Пам'ять, важливий когнітивний компонент, підтримує збереження та запам'ятовування інформації, отриманої як під час особистого, так і онлайн-навчання. Навички мислення активно залучаються до змішаного навчання, надаючи студентам можливість аналізувати, синтезувати та оцінювати інформацію з різних джерел. Уява та креативність сприяють інноваційному мисленню та здатності вирішувати проблеми, збагачуючи досвід навчання. Емоційний інтелект, ключовий когнітивний компонент, сприяє розвитку самосвідомості студентів, емпатії та навичок міжособистісного спілкування, покращуючи їхню здатність співпрацювати та брати участь у змішаному навчанні. Також важливим критерієм вибору моделі змішаного навчання є мотивація студентів [10-16].

Досвід використання гнучкої моделі змішаного навчання у Придніпровській державній академії будівництва та архітектури показав, що комбінування аудиторних практичних занять з лекціями онлайн є найбільш зручним для високомотивованих студентів, які вміють вибудовувати власну освітню траєкторію та мають розуміння, для чого їм знадобляться знання та навички, що набуваються в процесі навчання.

Наразі гнучка модель є найбільш поширеною в українських вузах, але для повноцінного використання можливостей змішаної освіти варто запроваджувати і інші моделі.

Змішане навчання має особливі переваги в складних умовах пандемії чи війни, забезпечуючи гнучкий та адаптивний підхід до навчання:

1) Дозволяє продовжувати освітній процес навіть у складних обставинах, таких як пандемія чи війна.

2) Пропонує гнучкість щодо часу, місця та темпу навчання. Це особливо важливо в умовах пандемії чи війни, коли студенти можуть зіткнутися з такими проблемами, як обмеження пересування, обмежений доступ до приміщень навчального закладу, необхідність поєднувати навчання з іншими обов'язками.

3) В умовах пандемії змішане навчання зменшує потребу у великих скупченнях в аудиторіях, що мінімізує ризик передачі вірусу. Цей підхід дозволяє дотримуватися заходів соціального дистанціювання, водночас забезпечуючи цінний освітній досвід.

4) Змішане навчання може забезпечити студентам доступ до широкого спектру навчальних ресурсів, включаючи онлайн-матеріали, цифрові бібліотеки та освітні платформи. Це особливо важливо під час збройного конфлікту чи пандемії, коли фізичний доступ до освітніх ресурсів може бути обмеженим.

5) Змішане навчання може задовольнити індивідуальні потреби студентів пропонуючи різні освітні траєкторії та стилі навчання.

6) Змішане навчання заохочує розвиток цифрової грамотності та навичок саморегулювання процесу навчання, які є важливими в сучасному світі.

Таким чином, змішане навчання пропонує численні переваги в умовах пандемії чи війни, забезпечуючи універсальний та ефективний підхід до освіти, який може адаптуватися до складних обставин, продовжуючи підтримувати навчання та розвиток студентів.

Висновки. Швидкий технологічний прогрес створив нові можливості і виклики для освіти і вищі навчальні заклади мають адаптувати навчальні програми, фокусуючись на розвитку цифрової грамотності та критичного мислення. Компетенції викладачів також

розвиваються, вони повинні бути вправними у використанні цифрових інструментів та сприяти онлайн-навчанню. В рамках Індустрії 5.0 змінюються принципи організації освітнього процесу, зростає акцент на проектному навчанні та міждисциплінарних підходах.

Кожна з моделей змішаного навчання пропонує викладачам унікальні можливості для створення динамічного та захоплюючого навчального середовища, яке використовує переваги як традиційних, так і онлайн-навчальних ресурсів. Вони можуть сприяти активному навчанню, співпраці та індивідуальному викладанню, зрештою покращуючи загальний досвід навчання для студентів.

Педагоги постійно досліджують інноваційні способи інтеграції технологій і традиційних методів навчання для створення бездоганного та ефективного змішаного навчання. Оскільки технології продовжують розвиватися, цілком імовірно, що змішане навчання стане ще більш невід'ємною частиною освітнього середовища.

Змішане навчання пропонує численні переваги в складних умовах пандемії чи війни, забезпечуючи універсальний, гнучкий та ефективний підхід до освіти, особистісного та професійного розвитку студентів.

Список використаних джерел

1. Котун К., Лук'янова Л. Тлумачення сутності поняття «змішане навчання» українськими та зарубіжними вченими. URL : <https://ipoodhab.com/project-work-centre/blended-learning-project-post-38>.
2. Кухаренко В. М. Березенська С.М., Бугайчук К.Л., Олійник Н.Ю. Теорія та практика змішаного навчання: монографія. Харків, «Міськдрук», НТУ «ХПІ», 2016. 284 с.
3. Бугайчук К. Л. Змішане навчання: теоретичний аналіз та стратегія впровадження в освітній процес вищих навчальних закладів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2016. Т. 54. Вип. 4. С. 1-18. .
4. Нестуля О., Нестуля С., Кононець Н. Варіативні моделі змішаного навчання (Blended Learning) у вищій школі: досвід ПУЕТ. *Вища школа*. 2021. № 11. С. 7-20. URL : http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/11622/3/Vischa_shkola_2021_11_7_Nestulia.pdf
5. Caner, Mustafa. The definition of blended learning in higher education. 2012. URL : <https://doi.org/10.4018/978-1-4666-0939-6.ch002>.
6. Christensen M., Horn M., Staker H. Is K-12 Blended Learning Disruptive? An introduction to the theory of hybrids. Clayton Christensen Institute. 2013. URL : <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED566878.pdf>
7. Boelens, R., De Wever, B., & Voet, M. Four key challenges to the design of blended learning: A systematic literature review. *Educational Research Review*, 2017. 22. Pp. 1-18.
8. Blended Learning in Training & Development. URL : <https://intellek.io/blog/blended-learning/>.
9. Blended Learning Models. URL : <https://www.blendedlearning.org/models/>.
10. Галушко И. М., Галушко Е. И., Веселова С. И. Инновационный подход к решению дидактических задач высшего образования. *Теория и методика преподавания фундаментальных дисциплин в высшей школе: Сборник научных трудов. Выпуск VI*. Кривой Рог: Издательский отдел НМетАУ, 2010. С. 51-56.
11. Галушко И. М., Веселова С. И., Галушко Е. И. Об использовании концепции типов восприятия мира при обучении фундаментальным дисциплинам. Теория и методика преподавания фундаментальных дисциплин в высшей школе: Сборник научных трудов. Выпуск V. Кривой Рог: Издательский отдел НМетАУ, 2008. С. 107-110.
12. Galushko, O., Kovalenko-Marchenkova, Ye. & Chistyakov, V. Didactic aspects of distance learning in the conditions of pandemic and martial law. *Scientific Bulletin of Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs*. 2022. Special Issue № 1. Pp. 324-330. Doi : 10.31733/2078-3566-2022-5-324-330.
13. Luchaninova, O., Markina, L., Kovalenko-Marchenkova, Ye, Zhovnirchuk, Y., & Mishchenko, D. (2020). Professional competence development of future professionals in vocational education for the labour market. *Praxis Educativa*. 2020. 16 (37). Pp. 203-223. URL : <https://doi.org/10.22481/praxisedu.v16i37.6165>.
14. Каховська О. В., Коваленко-Марченкова С. В. Конкурентоспроможність випускників як запорука якості вищої освіти. *Тези доповідей всеукраїнської науково-практичної конференції «Консорціуми університетів: забезпечення сталого розвитку закладів вищої освіти України та їхньої конкурентоспроможності»*. Дніпро : ДНУ, 2020. С. 144-146.
15. Наливайко Л. Р., Марценюк Л. В. Сучасний погляд на перспективи розвитку дистанційного навчання у вищій освіті. *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія: Право*. 2020. Вип. 62. С. 57–64.
16. Марценюк Л. Дуальна освіта як засіб ефективного поєднання теорії та практики. *Review of transport economics and management*, 2020, 4 (20). С. 154–164. URL : <https://doi.org/10.15802/rtem2020/228876>

17. Tishchenkova S., Martseniuk L., Cherniak N., Hruzdiev O. Higher Education in the Post-Pandemic World: Prospects for Revival and Risks for Oblivion. *Economic Annals-XXI*. 2021. Vol. 191, iss. 7–8 (1). Pp. 16-29. Doi : 10.21003/ea.V191-02.

Надійшла до редакції 23.10.2023

References

1. Kotun, K., Luk'yanova, L. Tlumachennya sutnosti ponyattya "zmishane navchannya" ukrayins'kymy ta zarubizhnymy vchenymy [Interpretation of the essence of the concept of "blended learning" by Ukrainian and foreign scientists]. URL : <https://ipoodhab.com/project-work-centre/blended-learning-project-post-38>. [in Ukr.].
2. Kukharenko, V. M. Berezens'ka, S. M., Buhaychuk, K. L., Oliynyk, N. Yu. (2016). *Teoriya ta praktyka zmishanoho navchannya: monohrafiya* [Theory and practice of blended learning]: monograph. Kharkiv, "Mis'kdruk", NTU «KhPI», 284 p. [in Ukr.].
3. Buhaychuk, K. L. (2016). Zmishane navchannya: teoretychnyy analiz ta stratehiya vprovadzhennya v osvitniy protses vyshcheykh navchal'nykh zakladiv [Blended learning: theoretical analysis and implementation strategy in the educational process of higher educational institutions]. *Informatsiyni tekhnolohiyi i zasoby navchannya*. Vol. 54, issue 4, pp. 1-18. [in Ukr.].
4. Nestulya, O., Nestulya, S., Kononets, N. (2021). Variatyvni modeli zmiishanoho navchannya (Blended Learning) u vyshchey shkoli: dosvid PUET [Variable models of blended learning in higher education: the experience of PUET]. *Vyscha shkola*, № 11, pp. 7-20. [in Ukr.].
5. Caner, Mustafa. (2012). The definition of blended learning in higher education. URL : <https://doi.org/10.4018/978-1-4666-0939-6.ch002>.
6. Christensen, M., Horn, M., Staker, H. (2013). *Is K-12 Blended Learning Disruptive? An introduction to the theory of hybrids*. Clayton Christensen Institute. URL : <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED566878.pdf>
7. Boelens, R., De Wever, B., & Voet, M. (2017). Four key challenges to the design of blended learning: A systematic literature review. *Educational Research Review*, 22, pp. 1-18.
8. Blended Learning in Training & Development. URL : <https://intellek.io/blog/blended-learning/>.
9. Blended Learning Models. URL : <https://www.blendedlearning.org/models/>.
10. Galushko, I. M., Galushko, E. I., Veselova, S. I. (2010). Innovatsyonnii podkhod k resheniyu didakticheskikh zadach vysshego obrazovaniya [Innovative approach to solving didactic tasks of higher education]. *Teoriya i metodika prepodavaniya fundamental'nykh distsiplin v vysshey shkole: Sbornik nauchnykh trudov*. Kryvyi Rih: Izdatel'skiy otdel NMetAU. Issue VI, pp. 51-56. [in russ.].
11. Galushko I. M., Veselova S. I., Galushko Ye. I. (2008) Ob ispol'zovanii kontseptsii tipov vospriyatiya mira pri obuchenii fundamental'nykh distsiplinam [On the use of the concept of types of perception of the world when teaching fundamental disciplines]. *Teoriya i metodika prepodavaniya fundamental'nykh distsiplin v vysshey shkole: Sbornik nauchnykh trudov*. Issue V. Kryvyi Rih: Izdatel'skiy otdel NMetAU, pp. 107-110.
12. Galushko, O., Kovalenko-Marchenkova, Ye. & Chistyakov, V. (2022). Didactic aspects of distance learning in the conditions of pandemic and martial law. *Scientific Bulletin of Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs*, Special Issue № 1. Pp. 324-330. Doi : 10.31733/2078-3566-2022-5-324-330.
13. Luchaninova, O., Markina, L., Kovalenko-Marchenkova, Ye., Zhovnirchuk, Y., & Mishchenko, D. (2020). Professional competence development of future professionals in vocational education for the labour market. *Praxis Educacional*, 16 (37). Pp. 203-223. URL : <https://doi.org/10.22481/praxisedu.v16i37.6165>.
14. Kakhovska, O. V. & Kovalenko-Marchenkova, Ye. V. (2020). Graduates' competitiveness as a guarantee of the quality of higher education [Konkurentospromozhnist' vypusknikiv yak zaporuka yakosti vyshchey osvity]. *Tezy dopovidey vseukrayins'koyi naukovy-praktychnoyi konferentsiyi «Konsortsiyumi universytetiv: zabezpechennya staloho rozvytku zakladiv vyshchey osvity Ukrainy ta yikhnoyi konkurentospromozhnosti*. Dnipro : DNU, pp. 144-146.
15. Nalivayko, L. R. & Martsenyuk, L. V. (2020). Suchasnyy pohlyad na perspektyvy rozvytku dystantsiynoho navchannya u vyshchey osviti [A modern view of the prospects for the development of distance learning in higher education]. *Naukovyy visnyk Uzhhorodskoho natsionalnogo universytetu. Seriya: Pravo*. Issue 62. Pp. 57–64.
16. Martsenyuk L. (2020). Dual'na osvita yak zasib efektyvnoho poyednannya teorii ta praktyky [Dual education as a means of effective combination of theory and practice]. *Review of transport economics and management*, 4 (20), pp. 154–164. URL : <https://doi.org/10.15802/item2020/228876>.
17. Tishchenkova, S., Martseniuk, L., Cherniak, N. & Hruzdiev O. (2021). Higher Education in the Post-Pandemic World: Prospects for Revival and Risks for Oblivion. *Economic Annals-XXI*. Vol. 191, Issue 7–8 (1), pp. 16-29. Doi : 10.21003/ea.V191-02.

ABSTRACT

Olena Galushko, Cameron Batmanglich. Model of blended learning in modern conditions.

Blended learning, a combination of traditional face-to-face learning and online learning, is becoming increasingly popular in today's educational environment. This approach provides a more flexible and

personalized learning experience, catering to different learning styles and paces. In the current environment, under the influence of the COVID-19 pandemic and war, blended learning has become even more important, as it provides a way to continue education while ensuring safety and flexibility.

The article examines blended learning models that have proven effective in providing continuity of education by adapting to a variety of challenges, such as social distancing, distance learning, and individual student needs.

Blended learning also promotes digital literacy and self-regulated learning skills that are essential in today's technological world. Each of the blended learning models offers educators unique opportunities to create dynamic and engaging learning environments that take advantage of both traditional and online learning resources. They can promote active learning, collaboration, and individualized instruction, ultimately improving the overall learning experience for students.

Educators are constantly exploring innovative ways to integrate technology and traditional learning methods to create seamless and effective blended learning. As technology continues to advance, it is likely that blended learning will become an even more integral part of the educational environment.

Keywords: *blended learning, technological progress, face-to-face learning, online learning, educational trajectory, transformation of higher education.*

УДК 351.741 : 355.54

DOI: 10.31733/2078-3566-2023-4-251-256

Валерій БІЛЧЕНКО®

викладач

(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна)

ЗАСТОСУВАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНІЙ ПІДГОТОВЦІ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Досліджено досвід професійної підготовки працівників поліції у країнах Європи. Особливу увагу приділено формам і методам професійної освіти поліцейських у контексті останніх вимог соціально-економічного життя суспільства, а також виокремлено специфіку службово-бойової підготовки працівників поліції у змісті професійної освіти з огляду на сферу застосування їх компетентностей та особливості соціального буття. Викладені пропозиції щодо врахування наведеного досвіду під час формування моделі професійної підготовки поліцейських загалом та удосконалення службово-бойової підготовки працівників поліції в Україні зокрема.

Розглянуто важливість та переваги використання сучасних технологій у сфері тактико-спеціальної підготовки для удосконалення засобів боротьби зі злочинністю. Сучасне соціальне середовище та еволюція злочинних методів вимагають від правоохоронних органів та інших силових структур постійного оновлення своїх підходів до навчання та підготовки персоналу.

Досліджено, як новітні технології, такі як віртуальна реальність, штучний інтелект, дрони, аналіз даних та інші інноваційні інструменти, можуть бути використані для підвищення ефективності тактичної підготовки. Вони дозволяють створити реалістичні симуляції ситуацій, підвищують безпеку під час тренувань і дають змогу аналізувати дані для вдосконалення стратегій боротьби зі злочинністю. Також розглянуто виклики та обмеження використання новітніх технологій у цій сфері, а також наголошено на необхідності поєднання технологічних інновацій із традиційними методами навчання та підготовки. Отже, у статті виділено важливість використання сучасних технологій у тактико-спеціальної підготовці та акцентовано на їхній ролі в підвищенні ефективності боротьби зі злочинністю, забезпеченні безпеки суспільства.

Ключові слова: *тактико-спеціальна підготовка, технології, підрозділ поліції, досвід, поліцейська освіта, модель, методи.*

Постановка проблеми. Підготовка працівників та підрозділів Національної поліції на місцях в Україні відіграє критично важливу роль у вирішенні завдань, які постають перед ними в повсякденній роботі та в надзвичайних ситуаціях. Засвоєння спеціальних тактичних навичок стає обов'язковою умовою поліцейської професійності.

© В. Білченко, 2023

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-8050-0520>

k_tsp@dduvs.in.ua